

Algemeen charter voor Postdoctorale Onderzoekers aan de Universiteit Antwerpen

Inleiding

Aan de Universiteit Antwerpen (UAntwerpen) vinden we de loopbaanontwikkeling van postdoctorale onderzoekers belangrijk en erkennen we de cruciale rol van postdoctorale onderzoekers in het initiëren, uitvoeren, communiceren en valoriseren van wetenschappelijk onderzoek. Een postdoctorale onderzoeker is, conform [de omschrijving van de European University Association](#), iemand die een doctoraat heeft behaald, wiens primaire activiteit onderzoek is en die zich in een overgangsfase naar een langeretermijnloopbaan binnen of buiten de academische wereld bevindt.

Dit charter schetst de richtlijnen voor de wederzijdse verwachtingen en verantwoordelijkheden van postdoctorale onderzoekers, hun promotoren en andere betrokkenen, met als doel de professionele ontwikkeling te bevorderen, een verbindende samenwerking aan te gaan en impactvolle resultaten te behalen. Wat voor de verschillende betrokkenen kan worden beschouwd als de geldende praktijk, vormt de basis voor dit charter. In dat opzicht vormt dit document een aanvulling op de [personeelsstatuten](#) (BAP en/of AAP) die van toepassing zijn op postdoctorale onderzoekers.

Het charter is relevant voor verschillende betrokkenen: de postdoctorale onderzoeker, diens promotor(en), de woordvoerder van de onderzoeksgroep en de Universiteit Antwerpen. Het charter richt zich specifiek op tijdelijk aangestelde postdoctorale onderzoekers en niet naar collega's met een doctoraat die in een andere functie (bv. als onderzoeksmanager, administratief of technisch personeel, deeltijds ZAP) de werking van de universiteit ondersteunen. Dit charter heeft dus betrekking op elk van de vier grote groepen postdoctorale onderzoekers aan UAntwerpen:

- Postdoctorale navorsers die een mandaat hebben verworven van een onderzoeksfinancier, bijvoorbeeld het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek Vlaanderen (FWO-Vlaanderen);
- Postdoctorale navorsers die met projectmiddelen of andere middelen die de promotor(en) ter beschikking staan zijn aangesteld;
- Postdoctorale navorsers met subsidie die met projectmiddelen of andere middelen die de promotor(en) ter beschikking staan zijn aangesteld;
- Doctorassistenten die zijn aangesteld met een gecombineerde onderwijs en onderzoeksoopdracht.

De engagementen zoals geformuleerd in het charter zijn niet bindend in juridische zin.

Rollen en Verantwoordelijkheden

Postdoctorale Onderzoekers

Onderzoek

- Je draagt actief bij aan de opzet en uitvoering van onderzoeksprojecten en streeft naar verdere ontplooiing tot zelfstandig onderzoeker.

- Je stelt in samenspraak met je promotor(en) een onderzoeksplan op en voert het onderzoek efficiënt en naar gepaste standaard uit, binnen het vooropgestelde tijds kader.
- Je voert je onderzoek uit volgens de principes van wetenschappelijke integriteit zoals onderschreven door de UAntwerpen (zie Bijlage). Inbreuken op de wetenschappelijke integriteit zijn o.a. plagiaat, fabricatie en falsificatie van gegevens en belangenconflicten.
- Je werkt bij je onderzoek waar relevant samen met bachelorstudenten, masterstudenten en/of doctoraatsonderzoekers.
- Je communiceert je onderzoeksresultaten via presentaties, in wetenschappelijke publicaties en via andere relevante media en activiteiten, en dit in lijn met de [institutionele richtlijnen voor auteurschap](#) van de universiteit.
- Je informeert je over je rol en verantwoordelijkheden op het gebied van vindingen, intellectuele eigendom en confidentialiteit (conform het [valorisatiereglement](#) van de UAntwerpen) en neemt hieromtrent tijdig contact op met de Dienst Valorisatie.
- Je ontwikkelt een (inter)nationaal profiel door o.a. deelname aan (inter)nationale onderzoeksprojecten, onderzoeksnetwerken en conferenties om je eigen profiel, dat van de onderzoeksgroep en de UAntwerpen te versterken.
- Je staat mee in voor de uitbouw van de onderzoeksportfolio van je onderzoeksgroep, onder meer door het aantrekken van onderzoeksprojecten waarin je een actieve (en waar mogelijk formele) rol opneemt.

Onderwijs (*indien van toepassing*)

- Je ontwikkelt didactische vaardigheden.
- Je draagt bij aan onderwijsactiviteiten, zoals het evalueren van studenten, inbreng in de voorbereiding en het doceren van opleidingsonderdelen, en de supervisie van bachelorstudenten, masterstudenten en/of doctoraatsonderzoekers.
- Je zorgt voor een hoge kwaliteit van onderwijs en een optimale leeromgeving, in lijn met de [onderwijsvisie](#) van UAntwerpen.
- Je werkt samen met collega-docenten en onderwijsteams, en voldoet aan de relevante regelgeving en afspraken.

Samenwerken en ontwikkelen

- Je reflecteert actief over toekomstige loopbaanpaden en ontwikkelt vaardigheden die je verdere loopbaan ten goede komen.
- Je overlegt met je promotor(en) over je verdere loopbaanontwikkeling en neemt deel aan relevante activiteiten binnen het [opleidingsaanbod](#) voor postdoctorale onderzoekers aan UAntwerpen.
- Je gedraagt je naar het [waardenkader](#), de [gedragscode](#) (respectvol, verbindend, integer, inclusief en positief omgaan met elkaar) en het [gedragscompetentiewoordenboek](#) van de Universiteit Antwerpen.
- Je draagt bij aan een inclusieve, positieve en veilige werkomgeving waarin diversiteit gewaardeerd en gerespecteerd wordt.
- Je streeft naar een gezonde werk-privébalans.

- Je investeert mee in de sociale cohesie binnen je onderzoeksgroep, de faculteit, en de universiteit.
- Je gaat op een professionele, integere en verantwoorde manier om met het materiaal en de faciliteiten die door de UAntwerpen worden voorzien.

Relatie promotor

- Je maakt afspraken met je promotor(en) over de wederzijdse verwachtingen wat betreft het uitvoeren van je takenpakket en op welke wijze dit inhoudelijk zal worden afgetoetst.
- Je brengt problemen onder de aandacht van je promotor(en) en brengt je promotor(en) op de hoogte van aspecten die het werk zouden kunnen beïnvloeden.
- Je maakt afspraken met je promotor(en) over werktijden en verlof binnen de voorziene regelingen aan de Universiteit Antwerpen en de onderzoeksgroep.
- Je informeert je over je rechten en plichten overeenkomstig je [personeelsstatuut](#).

Promotoren

Onderzoek

- Je biedt begeleiding en ondersteuning aan postdoctorale onderzoekers bij het uitvoeren van het onderzoek.
- Je creëert een stimulerende onderzoeksomgeving waarin de principes van wetenschappelijke integriteit (zie Bijlage) worden gegarandeerd.
- Je voorziet op regelmatige basis formele en informele contactmomenten met postdoctorale onderzoekers en andere onderzoekers om een goede samenwerking en ondersteuning te waarborgen.
- Je ondersteunt postdoctorale onderzoekers in hun algemene ontwikkeling als onderzoekers met breed inzetbare skills, loopbaancompetenties en een unieke expertise.
- Je adviseert postdoctorale onderzoekers inzake het verwerven van financiering voor bijkomende onderzoeksactiviteiten of voor vervolgprojecten.
- Je ondersteunt postdoctorale onderzoekers maximaal om het onderzoekswerk te communiceren via presentaties, wetenschappelijke publicaties en dies meer met, in het geval van co-auteurschap, het nodige [respect](#) voor het werkelijke aandeel van de postdoctorale onderzoeker.
- Je stimuleert de economische en/of maatschappelijke valorisatie van onderzoek door postdoctorale onderzoekers en neemt omtrent vindingen en intellectuele eigendom tijdig contact op met de Dienst Valorisatie.

Onderwijs (indien van toepassing)

- Je stimuleert de ontwikkeling van onderwijsexpertise bij postdoctorale onderzoekers en betreft hen waar mogelijk en relevant bij onderwijsactiviteiten.
- Je biedt begeleiding en ondersteuning bij het uitvoeren van onderwijsactiviteiten door postdoctorale onderzoekers.

Leiding geven / begeleiden en ontwikkelen

- Je zorgt voor een goede balans tussen de tijdsinvestering van postdoctorale onderzoekers in hun onderzoekopdrachten, hun eventuele onderwijsactiviteiten en hun verdere ontwikkeling als professionele medewerker, en moedigt hen aan jaarlijks conform de personeelsstatuten van de UAntwerpen minstens 5 opleidingsdagen in te vullen.
- Je voert regelmatig gesprekken met postdoctorale onderzoekers over hun activiteiten en hun verdere loopbaanontwikkeling, informeert hen over de verschillende loopbaanperspectieven, en stimuleert hen om deel te nemen aan activiteiten om de eigen ontwikkeling te bevorderen (of verwijst hen gepast door naar andere instanties die hierover informatie en/of een aanbod voorzien).
- Je ondersteunt postdoctorale onderzoekers bij het vinden van een gezonde werk-privé balans.
- Je maakt afspraken met de postdoctorale onderzoekers rond werktijden en verlof binnen de voorziene regelingen aan de Universiteit Antwerpen en de onderzoeksgroep.
- Je creëert een inclusieve, positieve en stimulerende professionele [werkomgeving](#) en je integreert postdoctorale onderzoekers in de onderzoeksgroep en de bredere academische gemeenschap.

De woordvoerder van de onthallende onderzoeksgroep

- Je faciliteert de betrokkenheid van de postdoctorale onderzoekers bij de werking van de onderzoeksgroep, bijvoorbeeld door hen uit te nodigen voor interne onderzoeksbijeenkomsten en sociale activiteiten.
- Je stimuleert postdoctorale onderzoekers om hun werk te presenteren of te bespreken tijdens interne onderzoeksbijeenkomsten van de onderzoeksgroep.
- Je bemiddelt indien nodig inzake de toegang tot de onderzoeksinfrastructuur van de onderzoeksgroep.
- Je bemiddelt in geval van problemen binnen de onderzoeksgroep, bijvoorbeeld tussen postdoctorale onderzoekers onderling, of verwijst hen door naar de juiste [kanalen](#).
- Je roept promotor(en) en/of de postdoctorale onderzoekers tot de orde indien zij onrealistische verwachtingen stellen.

De Universiteit Antwerpen

- Houdt een regelgevend kader up to date dat aantrekkelijk is voor postdoctorale onderzoekers en hen optimale kansen biedt om hun onderzoek kwaliteitsvol uit te voeren.
- Biedt een breed scala aan vormingsactiviteiten, specifiek afgestemd op de behoeften van postdoctorale onderzoekers.
- Creëert een [werkomgeving](#) waarin elke medewerker kan floreren en zich ondersteund voelt.
- Ondersteunt de vertegenwoordiging van postdoctorale onderzoekers in advies- en beleidsorganen van de universiteit.
- Bevordert een samenhangende en levendige postdoctorale gemeenschap aan de instelling door o.a. op regelmatige tijdstippen informatiesessies en netwerkmogelijkheden voor postdoctorale onderzoekers te organiseren.

Aanvullende informatie

De meest recente informatie over de voor postdoctorale onderzoekers geldende reglementen en procedures is te vinden op de website van de Universiteit Antwerpen (<https://www.uantwerpen.be/en/research/postdoctoral-researchers/>). Informatie over de sociale rechten in overeenstemming met de [personeelsstatuten](#) van de postdoctorale onderzoekers is te vinden op de subsite van het Departement HR op Pintra.

Bijlage bij het algemeen charter: Integriteitscharter voor postdoctorale onderzoekers en promotoren verbonden aan de Universiteit Antwerpen

Gegeven het economisch en maatschappelijk belang voor de Universiteit Antwerpen om gedegen onderzoek uit te voeren en te ondersteunen, verwacht de universiteit van haar onderzoekers dat zij zich houden aan de geldende standaarden voor wetenschappelijke integriteit. Om deze reden onderschrijft de universiteit [de Ethische Code voor het Wetenschappelijk Onderzoek in België](#) en [the European Code of Conduct for Research Integrity](#)¹.

Hieronder worden bondig enkele basisprincipes uit deze codes omschreven. Elke postdoctorale onderzoeker en promotor wordt geacht kennis te nemen van deze geldende waarden en deze in acht te nemen bij de uitvoering en supervisie van het onderzoek.

Basisprincipes wetenschappelijke integriteit en ethisch verantwoord onderzoek

1. Zorgvuldigheid

Onderzoekers dienen hun onderzoek op een nauwkeurige, genuanceerde en waarheidsgetrouwe manier uit te voeren, waarbij steeds de geldende protocollen in acht worden genomen. Er dient voldoende kennis van de status quo te worden opgebouwd, alsook de verzekering te zijn dat vorsers gekwalificeerd zijn voor het uit te voeren onderzoek. Een supervisor oefent hierbij steeds voldoende toezicht uit op het onderzoek van de medewerkers.

2. Voorzichtigheid

Hoewel de zorg van de onderzoeker zich primair richt op kennisverwerving en -vergroting, is het belangrijk onnodige of buitensporige risico's te vermijden. De onderzoeker toont steeds respect voor personen, dieren en objecten die deel uitmaken van het onderzoek. Bij fouten neemt de onderzoeker zijn verantwoordelijkheid op en probeert die deze naar best vermogen te herstellen.

3. Betrouwbaarheid

Onderzoeksresultaten dienen steeds accuraat en nauwkeurig te worden gepresenteerd, waarbij elke ongeoorloofde toevoeging, weglating of manipulatie moet worden vermeden. Hierbij worden steeds de geldende principes betreffende intellectuele eigendom gerespecteerd.

4. Verifieerbaarheid

De resultaten van alle fasen van het onderzoek en de bronnen moeten correct worden beschreven om het onderzoek via replicatie op de juistheid ervan te kunnen testen. De primaire gegevens en de protocollen van het onderzoek dienen gedurende een vast te leggen voldoende lange tijd bewaard te worden en toegankelijk te blijven.

5. Onafhankelijkheid

Wetenschappelijk onderzoek in opdracht van externen verloopt zonder tussenkomst van de opdrachtgever. De opdrachtgever en externe financiers, alsook hun relatie tot de onderzoeker, worden kenbaar gemaakt bij de communicatie van de onderzoeksresultaten. Opdrachtgevers en onderzoekers/onderzoeksinstellingen maken steeds duidelijke contractuele afspraken.

¹ Meer informatie: www.uantwerpen.be/wetenschappelijke-integriteit

6. Onpartijdigheid

Onderzoekers hebben recht op hun eigen mening en voorkeuren maar zij zetten die opzij in hun wetenschappelijk werk of bij het uitvoeren van peer review, of geven duidelijk het onderscheid aan tussen wetenschappelijke beoordeling en persoonlijke voorkeur.
